

rigtig, men den var dog ikke saa ufandsynlig. Naar vi tænke os Forholdet, som det virkelig er, maa det indrømmes, at vi i Grunden staa i et nærmere personligt Forhold til vore Hunde end til de offentlig ansatte Lærere, naar Tælen er om at betale dem. Hundene har man selv Ansvar for, maa selv føde dem og har dem saa nær ved sig, at Ingen, som holder af dem, vil lade dem fulde ihjel. Man maa tænke sig Forholdet ordnet saaledes, at der blev indført en Hundestat, og at for den skulde alle Hunde fødes, saa er jeg virkelig bange for, at Interessen vilde tabe sig, og at en stor Del af dem vilde krepere af Sult. En saadan indirekte Maade at ordne Forholdet paa er nemlig altid meget svækkende for den Interessesø, man nærer for en Sag. Men det er jo netop den Maade, hvorpaa vore Skolelærere betales, og ogsaa af den Grund vil jeg altsaa ønske Skolepengesystemet indført. Ifølge Grundlovens § 85 er det kun de Fattiges Børn, som kunne være fri Undervisning. Det vilde derfor vist være rettest, at man lod alle dem, der havde Naad dertil, betale for Undervisningen, og at man saa gav de Fattige Penge, saa de kunde sætte deres Børn i den Skole, som de vilde, naturligvis imod at de underkastede sig de Bestemmelser, som vare trufne med Hensyn til Lavmaalet af Rundstaber osv. Derved vilde alle Partier stilles lige, og derved vilde Folk efterhaanden faae Syn for, hvad Undervisningen var værd. Hermed tror jeg omtrent at have udtalt, hvad der for mig er det vigtigste i denne Sag. Jeg er enig med det ærede Medlem fra Bogenfse (Berntsen) i, at vi gjorde bedre i, istedetfor en samlet Lov som denne, der ganske vist ikke indeholder Alt om Skolevæsenet, men dog tager den største Del med, at faae to mindre Love om de to Ting, som vistnok ere de mest praktiske og mest nødvendige, nemlig en Forandring i Lærernes Kaldelsesmaade, saaledes at Forældrene og Hjemmene kom i et nærmere Forhold til Skolens Lærere, idet de fik Ret til at deltage i Valget af Lærerne, og for det Andet, at Lønningerne fastsattes saaledes, at vi ikke affære en Konkurrence mellem den private Skole og Statskolen, men snarere gjorde, hvad vi kunde, til at fremme den og derved udvilde hele Skolevæsenet. Overfor det nærværende Forslag maa jeg naturligvis, efter hvad jeg har sagt, være en Modstander. Jeg kan ikke se rettere end, at det istedetfor at udvide Hjemmenes, Kommunernes og Frikskolernes Virksomhed, indskrænker den og altsaa gaar i den modsatte Retning af, hvad jeg ønsker.

H. Sørensen: Det foreliggende Lovforslag tilfredsstillende, synes jeg, i for høi Grad det ærede Medlem fra Bogenfse (Berntsen) og ogsaa det ærede Medlem fra Densje Amts 7de Valgkreds (H. Holm), derved, at de ønskede den stykkevisse Reform, thi i Virkeligheden er dette Forslag

kun en stykkevis Reform. Jeg vilde for min Del, hvor uenig jeg end kan være med Forslaget, have sat langt mere Pris paa, om den ærede Minister havde havt Tid til at udarbejde hele Stoffet saaledes, at det hele fuldt ud var samarbejdet. Dette er ogsaa aabenbart en Tanke, som vistnok den høitærede Minister vilde have været glad ved at have udført, hvis Tiden og Kræfterne havde staaet til. Dette er nu ikke sket, men derimod foreligger der et Forslag, der i Virkeligheden kun er en stykkevis Reform. Det er os jo ikke ubekendt, og der er allerede gjort opmærksom derpaa af den høitærede Minister ved Forelæggelsen af Lovforslaget, at det er enslydende med det Forslag, som blev forelagt os i den sidste Del af forrige Samling. At Forslaget kommer igjen, om det end er enslydende med det foregaaende, betragter jeg som en Tilfjendegivelse fra den høitærede Ministers Side af, at han er villig til at vise væsentlige Indrømmelser paa dette Omraade i alt Fald under Forudsætning af, at de mødes med tilsvarende Indrømmelser fra Thingets Side. Om dette er rigtigt, maa jo Fremtiden vise; men jeg vilde sætte megen Pris paa, at der fra de forskellige Standpunkter her i Thinget maatte i denne Samling blive leveret et saadant Arbejde paa denne Sag, at Thingets Mening kunde komme til at foreligge, og der kunde foregaa en virkelig Bearbejdelse af det hele Stof. I dette Dieblit tror jeg vistnok, at der ikke er Noget, som vil paatage sig at sige, hvorledes Stillingen egentlig er, hvorledes Thingets Fysionomi i Virkeligheden ser ud med Hensyn til Skolelovsforslaget. (Th. Nielsen: Lad os faae en Afstemning.). Ja, det er netop mit Ønske, og derfor ønsker jeg Forslag udarbejdet til Afstemning, hvorved de forskellige Ansuelser kunne samle sig, thi er der Noget, hvorom Meningerne ere delte, er det vistnok Skolevæsenet og dets Ordning. Men netop fordi jeg har dette Ønske om Klarhed paa dette Omraade, og jeg ogsaa antager, at der i Forslagets Forelæggelse fra Ministerens Side ligger en Tilfjendegivelse af, at han vil kunne gjøre meget væsentlige positive Indrømmelser, især hvis de mødes af andre fra vor Side, har jeg Lykt til at gjøre nogle Bemærkninger til det Forslag, som ligger for her. Idet jeg foreløbig stiller mig paa det Standpunkt, fra hvilket jeg tror, at Forslaget er udarbejdet, antager jeg, at der, selv om man var fuldt enig med Grundlaget, som her foreligger, kan være meget forskellige Opfattelser angaaende Ordningen af væsentlige Spørgsmaal. Jeg har da først at sige dette, at i det første Afsnit af Lovforslaget opretholdes, hvad der nu ifølge den bestaaende Lovgivning eksisterer, nemlig Undervisningspligten. Det er meget rigtigt, som det blev bemærket af det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Bagger), at vi egentlig ikke have Skoletvang i formel Henseende. Vi have kun Skoletvang for en Del af Be-